

Likkutei Sichos Source Sheet

Volume 16 | Ki Sisa | Sicha 1

.א.

1. שמות ל'י"א-ג'

וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנִתְּנוּ אִישׁ כְּפָר נַפְשׁוֹ לַה' בְּפֻקֹד אֲתָם וְלֹא־יְהִי בְּכֶם נֶגֶף בְּפֻקֹד אֲתָם: זֶה | וַיִּתְּנוּ כָּל־הָעֶבֶר עַל־הַפְּקֻדִים מִחֻצֵי הַשֶּׁקֶל בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מִחֻצֵי הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַה':

Shemos 30:11-13

Hashem spoke to Moshe, saying: "When you take the sum of the children of Israel according to their numbers, let each one give to Hashem an atonement for his soul when they are counted; then there will be no plague among them when they are counted. **This they shall give**, everyone who goes through the counting: half a shekel according to the holy shekel. Twenty gerahs equal one shekel; half of [such] a shekel shall be an offering to Hashem.

2. מדרש תנחומא, כי תשא ט':

זֶה יִתְּנוּ. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: כְּמִין מִטְּבַע שֶׁל אֵשׁ הוֹצִיא הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד וְהִרְאֶהוּ לְמֹשֶׁה וְאָמַר לוֹ: זֶה יִתְּנוּ, כְּזֶה יִתְּנוּ. כָּל הָעֶבֶר עַל הַפְּקֻדִים, כָּל הָעוֹבֵר עַל סְכוּמֵיָא.

Midrash Tanchuma, Ki Tisa 9

This they shall give. R. Meir said: The Holy One, blessed be He, removed from beneath His throne of glory a coin of fire (the size of a half-shekel coin) and showed it to Moshe. Then He said to him: *This they shall give*. That is to say, everyone who passes by as the census is taken shall give something similar to them.

3. רש"י על שמות ל:י"ג

זה יתנו. והראה לו כמין מטבע של אש ומשקלה מחצית השקל ואמר לו קזה יתנו :

Rashi on Shemos 30:13

THIS SHALL THEY GIVE — He (G-d) showed him (Moshe) a kind of fiery coin the weight of which was half a shekel and said to him, "Like this shall they give".

4. רש"י על שמות כ"ה:מ

וראה ועשה. ראה כאן בהר תבנית שצני מראה אותך, מגיד שנתקשה משה במעשה המנורה עד שהראה לו הקב"ה מנורה של אש :

Rashi on Shemos 25:40

Now see and make: See here on the mountain the pattern that I am showing you. [This] informs us that Moshe had difficulties with the construction of the menorah, until the Holy One, blessed is He, showed him a [model] menorah of fire

5. רש"י על שמות י"ב:ב

הזה. נתקשה משה על מולד הלבנה, באיזו שיעור תראה ותהיה ראיה לקדש, והראה לו באצבע את הלבנה ברקיע ואמר לו קזה ראה וקדש (שם). וכיצד הראהו? והלא לא היה נדבר עמו אלא ביום? שכן "ויהי ביום דבר ה'" (שמות ו'), "ביום צותו" (ויקרא ז'), "מן היום אשר צוה ה' והלאה" (במדבר ט"ו)? אלא סמוך לשקיעת החמה נאמרה לו פרשה זו והראה עם השקה:

Rashi on Shemos 12:2

This. Moshe had difficulty regarding the renewal of the moon how much of it must be visible so that it be fit to be consecrated. He (G-d) then showed him with His "finger" the moon in the sky, and said to him, "When you see it like this, sanctify it." But how could He show it to him — did He not speak with him only by day, as it is said: "And on *the day* that G-d spoke," [or:] "on *the day* that He commanded him," [or:] "from *the day* that G-d commanded and beyond?" But [the answer is] it was near sunset [when] this section was told to him (Moshe) and He pointed it out to him at nightfall.

6. ויקרא י"א:כ"ט

וזה לכם הטמא בשרץ השרץ על-הארץ החלד והעכבר והצב למינהו:

Vayikra 11:29

The following shall be unclean for you from among the things that swarm on the earth: the mole, the mouse, and great lizards of every variety;

7. רש"י על ויקרא י"א:ב

זאת החיה. מלמד שהיה משה אחוז בסייה ומראה אותה לישראל זאת תאכלו וזאת לא תאכלו (חולין מ"ב), את זה תאכלו וגו' (פסוק ט'), אף בשרצי המים אחז מקל מין ומין והראה להם, וכן בעוף ואת אלה תשקצו מן העוף (פסוק י"ג), וכן בשרצים וזה לכם הטמא (פסוק כ"ט):

Rashi on Vayikra 11:2

זאת החיה THIS IS THE ANIMAL — **This!** the expression **זאת** teaches us that Moshe held each animal and showed it to Israel, saying, “This ye may eat, and this ye may not eat” (Chullin 42a). Similarly Scripture states of fish (v. 9) 'וגו' תאכלו את זה THIS YE MAY EAT etc. — also of the swarming creatures of the waters he held some of every species and showed them to them (to the Israelites). So, too, in the case of birds: (v. 13) “And these are they which ye shall have in abomination amongst the fowls”, and similarly as regards the swarming reptiles (v. 29): “And these are unclean to you”.

8. שמות כ"ה:ל"א,ל"ו

ועשית מנורת זָהָב טְהוֹר מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂה הַמְנוֹרָה יִרְכָה וְקָנָה גְבִיעֵיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמָּנָה יְהִי: . . . פְּתִירֵיהֶם וְקִנְתָּם מִמָּנָה יְהִי: כָּלֵה מְקֻשָּׁה אַחַת זָהָב טְהוֹר:

Shemos 25:31,36

You shall make a menorah [out] of pure gold. The menorah must be made by hammering [its form out of a solid piece of gold]. Its base, its shaft, its cups, its knobs, and its flowers shall be of it [the same piece of gold] . . . Their knobs and their branches shall be made out of [the menorah] itself. It shall all be made of a single hammered work of pure gold.

9. תוספות על מנחות כ"ט א

שלשה דברים היו קשין לו למשה נו'. ואם תאמר וליחשוב נמי ההיא דאלו טריפות (חולין דף מב.). דאמר וזאת החיה אשר תאכלו מלמד שתפס הקב"ה כל מין ומין והראה לו למשה ואמר לו זאת אכול וזאת לא תאכל ויש לומר דלא חשיב אלא הך דכתיב זה ויש לתמוה דלא חשיב מחצית השקל דכתיב זה יתנו ואמרינן (שקלים דף ג ומ"ר) כמין מטבע של אש הראהו למשה ויש לומר דלא שייך התם נתקשה אלא משום דלא הוה ידע בשום ענין אם לא היה מראהו. מ"ר:

Tosafot on Menachot 29a

The Gemara says (Beraita - Tana d'vei R. Yishmael): **Moshe had difficulty understanding three things**, until Hashem showed him (as vividly as) with a finger - the Menorah, Rosh Chodesh and Sheratzim; **Question:** We should count also what it says in Chulin (42a). “These (“Zos”) are the living things which you may eat,” teaches that the Holy One, Blessed be He, seized one of each and every species of animal and showed it to Moshe, and said to him: These you may eat, and these you may not eat.? **Answer:** It counts only this, about which it is written "Zeh" (not "Zos"). **Question:** Why doesn't it count Machatzis ha'Shekel? It is written "Zeh Yitnu", and we say that [Hashem] showed Moshe like a coin of fire! **Answer:** (Here we discuss matters that were difficult for Moshe.) this is not something that was **perplexing**, but just that there was no other way Moshe could have known what it should look like if Hashem didn't show it to him.

10. תוספות, חולין מב, א

זאת החיה מלמד שתפס הקב"ה כל מין ומין והראה למשה. והא דלא חשיב ליה בהקומץ רבה (מנחות דף כט) גבי שלשה דברים שנתקשה משה מנורה ראש חדש ושרצים ולא חשיב נמי הא דאמר במדרש כמין מטבע אש הראה הקדוש ברוך הוא למשה דכתיב זה יתנו שמא לא חשיב אלא מידי דנתקשה אבל הני אע"פ שהראהו לא נתקשה בהן אלא שתמה על הדבר מה יוכל אדם

ליתן כופר נפשו הראהו הקב"ה להבחין היטב ולהודיע לישראל וכן הכא להראות לישראל איזו היא אסורה ואיזו היא מותרת:

Tosafot on Chulin 42a

...the reason he doesn't list in Hakometz Rabba where he lists three things that Moshe had difficulty with, Menorah, Rosh Chodesh and vermin, and doesn't also list the one from the Midrash that a sort of coin of fire was shown to Moshe by G-d as it says "this they should give", is because, maybe he only listed those that Moshe has difficulty with, but these, even though he showed it to him, he had no difficulty understanding it [what is was], he was only wondering how can one 'give atonement' for his soul [how can atonement be achieved this way], so G-d showed him to be able to better distinguish and to notify Israel...

ב.

11. משנה תורה, מצוות עשה קע"א

הציווי שנצטוונו לתן מחצית השקל כל השנה, הוא אמרו יתעלה: "ונתנו איש כפר נפשו לה" (שמות ל, יב), ואמר "זה יתנו" (שם, יג).

Sefer Hamitzvos, Positive commandment 171

The 171st *mitzvah* is that we are commanded to give a half *shekel* every year.

The source of this commandment is G-d's statement (exalted be He), "Each man shall give an atonement offering for his life," and, "[Everyone included in the census] shall give [a half shekel]."

ג.

12. משנה תורה, הלכות שקלים א'א'

במצוות עשה מן התורה לתן כל איש מישראל מחצית השקל בכל שנה ושנה. אפלו עני המתפרנס מן הצדקה ח"ב. ושואל מאחרים או מוכר כסות שעל כתפו ונתן מחצית השקל כסף שנאמר (שמות ל טו) "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט" וגו'. ואינו נותנו בפעמים רבות היום מעט ולמחר מעט אלא נותנו כלו כאחת בפעם אחת:

Mishneh Torah, Shekel Dues 1:1

The Torah commands each member of Israel to contribute half a shekel each year. Even a poor man who lives on charity is required to give; he borrows or sells the garment off his back and contributes a silver half-shekel, as it is written: "The rich shall not give more and the poor shall not give less than half a shekel" (Shemos 30:15). One must not pay the half-shekel in several instalments, a little today and a little tomorrow, but has to contribute it all at once in a single payment.

13. בבא קמא ק"י א

דאמר רבא גזל הגר שהחזירו בלילה לא יצא החזירו חצאין לא יצא מ"ט אשם קרייה רחמנא

Bava Kamma 110a

Rava says: With regard to the stolen item of a convert that the robber returned at night, the robber did not fulfill his obligation. And similarly, if he returned it to him in halves, he did not fulfill his obligation. What is the reason? The Merciful One labeled the stolen item with the term "guilt," teaching that just as a guilt-offering

cannot be offered at night or in halves, (so too, the stolen item cannot be returned at night or in halves).

14. שמות ל':ט"ו

הַעֲשִׂיר לֹא-יִרְבֶּה וְהַדֹּל לֹא יִמְעִיט מִמִּחְצֵית הַשֶּׁקֶל לְתֵת אֶת-תְּרוֹמַת ה' לְכַפֵּר עַל-נַפְשֹׁתֵיכֶם:

Shemos 30:15

The rich shall give no more, and the poor shall give no less than half a shekel, with which to give the offering to Hashem, to atone for your souls.

15. רש"י על שמות ל':ט"ו

לכפר על נפשתיכם. שלא תנגפו על ידי מנין; ד"א לכפר על נפשתיכם, לפי שרמז להם כאן ג' תרומות – ששנכתב כאן תרומת ה' שלש פעמים, אחת תרומת אדנים ששמןאן כשהתחילו בנדבת המשכן, שנתנו כל אחד ואחד מחצית השקל, ועלה למאת הכפר, שנגמר ונסף פקודי העדה מאת כפר (שמות ל"ח), ומתם נעשו האדנים שנגמר ויהי מאת כפר הכסף וגו' (שם); והשנית אף היא על ידי מנין, ששמןאן משהוקם המשכן, הוא המנין האמור בתחלת חמש הפקודים באחד לחדש השני בשנה השנית (במדבר א'), ונתנו כל אחד מחצית השקל, והן לקנות מהן קרבנות צבור של כל שנה ושנה, והשוו בהם עניים ועשירים, ועל אותה תרומה נאמר לכפר על נפשתיכם, שהקרבנות לכפרה הם באים; והשלישית היא תרומת המשכן כמו שנגמר כל מרים תרומת כסף ונחשת (שמות ל"ה), ולא היתה יד כלם שונה בה אלא איש מה שנדבו לבו:

Rashi on Shemos 30:15

to atone for your souls: That they should not be struck by a plague because of the counting. Another explanation: **to atone for your souls:** [This was written] because [G-d] hinted to them [the Israelites] here [about] three offerings, because “an offering to Hashem” is written here three times. The first [represents] the offering [of silver] for the sockets [of the Mishkan], for he [Moshe] counted them when they commenced with the donations for the Mishkan. Everyone gave a half-shekel, amounting to one hundred talents, as it is said: “And the silver of the community census was one hundred talents” (Shemos 38:25). The sockets were made from this, as it is said: “One hundred talents of the silver was [used to cast the sockets of the Mishkan and the sockets of the dividing curtain]” (Shemos 38:27). The second [offering mentioned here] was also [collected] through counting, for he [Moshe] counted them after the Mishkan was erected. This is the counting mentioned in the beginning of the Book of Numbers: “on the first of the second month in the second year” (Num. 1:1). [For this offering] everyone gave a half-shekel, [the total of] which was [earmarked] for the purchase of communal sacrifices for every year. The rich and poor were equal in them [i.e., they gave equally in these two offerings]. Concerning that [second] offering, it is said: “to atone for your souls,” because the sacrifices are brought for the purpose of atonement. The third one [offering] is the offering for the Mishkan, as it is said: “Whoever set aside an offering of silver or copper” (Shemos 35:24). In this [offering] not everyone gave the same amount, but each one [gave] according to what his heart inspired him to give.

16. צפנת פענח, השלמה ג' א'

וכן גבי אתנן דכ"כ בח"ב דרבינו ס"ל בהל"א איסורי מזבח פ"ד הי"ד דכל דבר שאינו בעצם ראוי לקרבן לא חל עליו כלל גדר אתנן אף אם נימא שינוי אסור וגבי מעות או משום דהוה כמו עצם כמ"ש התוס' סנהדרין דף מ"ח וב"מ דף מ"ה גבי פרי מפרי. ועי' ע"ז דף י"ב ע"א אם שייך על דמים גדר תקרובות ע"ש ברש"י ותוס'. אך באמת כך דרבינו מדייק שם נתן לה מעות ולקחה מהם קרבן

לכאורה זה פשיטא ובמשנה ליתא רק בתוספ' שם איתא כך אך באמת למאי דקי"ל דגם אתנן זכר אסור וא"כ נ"מ דאסור לו ליתן המעות של אתנן לשקל משום דהשקל גופה הוה קרבן של יחיד ואח"כ נעשו של ציבור ולוקחין מהם ק"צ ולכך זה אסור בודאי אף למ"ד שינוי מותר ואף דמביאין מהם קרבנות שאין שייך בהם דין אתנן כמו פרה עי' תמורה דף ל' ע"ב וע"ז דף מ"ו ע"ב ודף י"ז ע"א ע"ש ועי' מנחות דף נ"ב ע"א ברש"י ד"ה לרבנות דמשמע שם דצריך שיהא הכונה של המביאים לצורך הקרבנות ולא דזה דין וגזיה"כ ומאליו הוא בא וכמו דאמרינן בירוש' פ"א דשקלים וע"ש במנחות דף ס"ה מה דיליף שם מהך קרא דתשמרו ובאמת לכאורה קשה מה מקשה במגילה דף כ"ט ע"ב מה שייך הך פ' לשקלים והא יליף מהך קרא דינים של שקל: עכ"פ שקל יש עליו שם קרבן בפ"ע ולכך מבואר בתוספ' ספ"א דשקלים דיש עליהם שם כפרה ולכך פסק רבינו רפ"א מהל' שקלים דצריך להביא מחצית השקל בב"א וכמו הך דב"ק דף ק"י ע"א אשם קריא רחמנא ע"ש ברש"י ושם דף מ' ע"א גבי כופר ועי' בדברי רבינו פ"ג מהל' שקלים סה"א גבי הי' של עיר הנדחת לא עשה ולא כלום ור"ל דתחילה נתן השקל בשופר ואח"כ נעשה עיר הנדחת דיש על השקל גדר זבח רשעים כו' אף למ"ד בסנהדרין דף קי"ב דהיכא דאשתנו לא אמרינן דזה הוה כמו קרבן בעצם

17. צפנת פענח על משנה תורה, הלכות תשובה ב'ב'

דהנה כבר הארכתי בזה בכ"מ דיש ב' גדרים בשיעורים אחד נקרא שיעור המצטרף, ואחד נקרא שיעור העצמי, עי' מש"כ בפ"א מהל' שקלים ועי' תוס' יומא ד' פ"א ע"א, ועיין בירוש' פ"א דפייאה ובכ"מ בזה, וכך דכל שיעור המצטרף פחות מזה נמי שמו עליו רק שצריך לצרף וזה בעצם המחלוקת דר"י ור"ל גבי חצי שיעור אם אסור מה"ת דריש לקיש ס"ל דהשיעור הוא עצם ופחות מזה לאו כלום הוא ור"י ס"ל דהוא מצטרף ופחות מזה ג"כ שמו עליו. ועי' ב"ק ד' ק"י ע"א גבי גזל הגר ע"ש והעיקר הוא כך דהדבר שעל ידו נעשית פעולה שפיר מצטרף וכל דבר שהוא להעביר איזה דבר פחות מזה אינו כלום עי' נדרים דף ס"ח ע"א וזבחים ד' ק"י ועי' בתוס' נדה ס"ב ע"א ד"ה העביר עליו דכ"ז דלא נגמר הדבר אינו ניכר כלל ע"ש נמצא כך דטבילה דלסלק מטומאה לא מהני טבילת חצאין ולא מהני צירופין דפחות משיעור לאו כלום הוא עי' תו"כ פ' שמיני ועי' רש"י קידושין ד' כ"ה ע"א גבי לשון ע"ש משא"כ גבי הזאה דהוא טהרה שפיר מצטרפין להזאות.

18. משנה תורה, הלכות שקלים ד'א'

תְּרוּמַת הַלֶּשֶׁקָה מֵהַיַּעֲשֶׂה בָּהּ. לֹקְחִין מִמֶּנָּה תְּמִידִין שֶׁל כָּל יוֹם וְהַמוֹסְפִין וְכָל קֶרֶבְנוֹת הַצֶּבֶר וְנִסְפֵיהֶם וְהַמֶּלַח שְׂמוֹלְחִין בּוֹ כָּל הַקֶּרֶבְנוֹת. וְכֵן הַעֲצִים אִם לֹא הִבִּיאוּ עֲצִים וְלֹא נִמְצְאוּ אֶלָּא בְּדַמִּים. וְהַקְּטֹרֶת וְשֶׁכֶר עֲשִׂיתָהּ. וְלֶחֶם הַפָּנִים וְשֶׁכֶר עוֹשֵׂי לֶחֶם הַפָּנִים. וְהַעֲמֵר וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם וּפְרָה אֲדָמָה וְשֶׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ וְלִשׁוֹן שֶׁל זָהוּרִית שְׁקוּשָׁרִין בֵּין קֶרְנוֹ. כָּל אֵלוֹ בָּאִין מִתְּרוּמַת הַלֶּשֶׁקָה:

Mishneh Torah, Shekel Dues 4:1

What is done with the Temple fund? It is used for the purchase of the daily offerings, the additional offerings, and all other public offerings with their libations, as well as the salt with which all sacrifices were salted, and the firewood, if it has not been brought as a gift and is obtainable only for money. And the incense and the wage of its makers; the showbread and the wage of those that made the showbread; the *omer* (barley offering); the two breads; the red heifer; the scapegoat; and the crimson strip that we tie between its horns. All of these come from the appropriation of the chamber.

.ז

19. סנהדרין ל"ט א

וא"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלקיכם כהן הוא דכתיב (שמות כה, ב) ויקחו לי תרומה כי קבריה למשה במאי טביל וכי תימא במיא והכתיב (ישעיהו מ, יב) מי מדד בשעלו מים א"ל בנורא טביל דכתיב (ישעיהו טו, טו) כי הנה ה' באש יבא ומי סלקא טבילותא בנורא א"ל אדרבה עיקר טבילותא בנורא הוא דכתיב (במדבר לא, כג) וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים

Sanhedrin 39a

A certain heretic said to Rabbi Abbahu: Your G-d is a priest, as it is written: "That they take for Me an offering [teruma]" (Shemos 25:2), and **teruma is given to the priests. He asked, sarcastically:** When He buried Moshe, in what **ritual bath** did He immerse? **A priest who contracts impurity from a corpse must immerse in order to be able to partake of teruma.** And if you would say that He immersed in water, but isn't it written: "Who has measured the waters in the hollow of His hand" (Yeshayahu 40:12), that all waters of the world fit in the palm of G-d, so He could not immerse in them. Rabbi Abbahu said to him: He immersed in fire, as it is written: "For, behold, Hashem will come in fire" (Yeshayahu 66:15). **The heretic said to him:** But is immersion in fire effective? **Rabbi Abbahu said to him:** On the contrary, the main form of immersion is in fire, as it is written with regard to the removal of non-kosher substances absorbed in a vessel: "And all that abides not the fire you shall make to go through the water" (Bamidbar 31:23), indicating that fire purifies more than water does.

.ט

20. במדבר רבה י"ב:ג'

אמר רבי יהודה בר סימון בשם רבי יוחנן, שלשה דברים שמע משה מן הקדוש ברוך הוא והרתיע לאחוריו, כיון שאמר לו ונתנו איש כפר נפשו, אמר משה מי יוכל לתן כפר נפשו (איוב ב, ד) עור בעד עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו... אמר לו הקדוש ברוך הוא איני מבקש לפי כחי אלא לפי כחן (שמות ל, יג) זה יתנו. אמר רבי מאיר נטל הקדוש ברוך הוא כמין מטבע של אש מתחת כסא הכבוד והראה לו למשה זה יתנו, כזה יתנו. וכן בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא (במדבר כח, ב) צו את בני ישראל וגו' את קרבני לחמי לאשי, אמר משה מי יוכל להספיק לו קרבנות, אם אנו מקריבין לפניו כל חיתו שדי ועורכין כל עצי לבנון, אינו מספיק לו... אמר לו הקדוש ברוך הוא איני מבקש לפי כחי אלא לפי כחן (במדבר כח, ג) ואמרת להם זה האשה וגו', ולא שניהם בבת אחת, אלא (במדבר כח, ד) את הכבש אחד תעשה בבקר וגו'. וכן בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, אמר משה מי יוכל לעשות לו מקדש שישרה בתוכו (מלכים א ח, כז) הנה השמים ושמי השמים לא יכללוך וגו'... אמר הקדוש ברוך הוא איני מבקש, לפי כחי אלא לפי כחן, כשאני מבקש כל העולם כולו אינו יכול להחזיק כבודי ולא שמש אחד משלי, אלא אני איני מבקש מידך אלא עשרים בדרום ועשרים בצפון ושמונה במערב.

Bamidbar Rabbah 12:3

R. Judah bar Simon said in the name of R. Johanan: This is one of the three commands which Moshe heard from the mouth of the Almighty and which took him aback. When he said to him (in Shemos 30:12): EACH SHALL GIVE A RANSOM FOR HIS LIFE.⁸⁷ Here is the second command that shook Moshe. Moshe said: Who can give a ransom for his life? It is written (in Job 2:4): SKIN FOR SKIN! ALL THAT ONE HAS HE WILL GIVE FOR HIS LIFE, and still it is not enough... The Holy One said to him: I am not asking <a ransom> in accordance with my means but in accordance with their means. (Shemos 30:13:) <EVERYONE ... > SHALL GIVE THIS. [R. Meir said: The Holy One took something like a kind of coin of fire from under the throne of glory and showed it to Moshe.⁸⁹ See above, Vayikra 9:7, and the note there. <EVERYONE ... > SHALL GIVE THIS; <i.e., EVERYONE ... > SHALL GIVE one like THIS.] Again, when he said (in Bamidbar 28:2): MY OFFERING, MY BREAD FOR MY FIRE OFFERING, Moshe said: Who can supply enough offerings for you.⁹⁰ Bamidbar 28:2 is the third of the three commands that shook Moshe. If we sacrificed all the beasts of the forest and all the trees of Lebanon, they would not be enough... He said to him: I am not asking <offerings> in accordance with my means but in accordance with their means. Thus it is stated (in Bamidbar

28:3): NOW YOU SHALL SAY TO THEM: THIS IS THE BURNT OFFERING WHICH YOU SHALL OFFER TO HASHEM: <TWO YEARLING LAMBS WITHOUT BLEMISH... > And not both of them at once, but (according to vs. 4): THE ONE LAMB YOU SHALL OFFER IN THE MORNING AND THE SECOND LAMB YOU SHALL OFFER AT TWILIGHT. And when he said to him (in Shemos 25:8): AND MAKE ME A SANCTUARY <THAT I MAY DWELL AMONG THEM>,⁹¹ *With this repetition of Shemos 25:8, the midrash returns to the first command that shook Moshe. Moshe said [to the Holy One] (in I Melochim 8:27): EVEN THE HEAVENS AND THE HEAVENS ABOVE THE HEAVENS CANNOT CONTAIN YOU!... So can we make him a sanctuary? The Holy One said to him: I am not asking <a sanctuary> [in accordance with my means] but in accordance with their means. Thus it is stated (in Shemos 26:1): NOW AS FOR THE TABERNACLE, YOU SHALL MAKE IT WITH TEN CURTAINS.*

21. שמות כ"ט:א'

וְזֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדְּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לְקַח פֶּר אֶחָד בֶּן־בִּקְרָא וְאֵילִם שְׁנַיִם תְּמִימִים:

Shemos 29:1

This is what you shall do to them in consecrating them to serve Me as priests: Take a young bull of the herd and two rams without blemish;

22. רש"י על שמות כ"ט:א'

פר אחד. לכפר על מעשה העגל שהוא פר:

Rashi on Shemos 29:1

פר אחד **ONE BULLOCK** — to atone for the incident of worshipping the golden calf which is of the bullock species

23. שמות כ"ה:ב'

דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ־לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ תִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי:

Shemos 25:2

Tell the Israelite people to bring Me gifts; you shall accept gifts for Me from every person whose heart so moves him.

24. משנה תורה, הלכות שקלים א' ט'

בְּאֶחָד בְּאֶדְר מִשְׁמִיעִין עַל הַשְּׁקָלִים כְּדִי שְׂיִכִּין כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִחֲצִית הַשְּׁקָל שָׁלוּ. וְיִהְיֶה עֵתִיד לָתֵן. בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר בּוֹ יִשְׁבוּ הַשְּׁלֻחִים בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה וְתוֹבְעִין בְּנַחַת כָּל מִי שְׂיִתֵּן לָהֶם יִקְבְּלוּ מִמֶּנּוּ וּמִי שֶׁלֹּא נָתַן אֵין כּוֹפִין אוֹתוֹ לָתֵן. בְּחֻמְשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ יִשְׁבוּ בַּמִּקְדָּשׁ לְגִבּוֹת. וּמִקָּאן וְאֵילָךְ כּוֹפִין אֶת מִי שֶׁלֹּא נָתַן עַד שְׂיִתֵּן. וְכָל מִי שֶׁלֹּא יָתַן מִמֶּשְׁכָּנִין אוֹתוֹ וְלוֹקְחִין עֲבוּטוֹ בְּעַל כָּרְחוּ וְאֶפְלוּ כְּסוּתוֹ:

Mishneh Torah, Shekel Dues 1:9

On the first of *Adar* announcement is made concerning the payment of shekel dues, so that each individual may prepare his half-shekel and be ready to pay it. On the fifteenth of *Adar*, the money-changers sit down in

each town and gently request everyone to pay. They accept from everyone who offers them the half-shekel, without using compulsion against anyone who does not. On the twenty-fifth of *Adar*, they sit down in the Temple to enforce collection. From then on, payment is obtained by force from those who have not yet paid. Anyone who refuses to pay is subjected to compulsion by levy; a pledge is taken from him forcibly, even the garment he is wearing.

25. רש"י על ויקרא א'ג'

יקריב אתו . מלמד שפופין אותו, יכול בעל כרחו, תלמוד לומר "לרצונו", הא כיצד? כופין אותו עד שיאמר רוצה אני (שם):

Rashi on Vayikra 1:3

He shall bring it: [This clause] teaches us that the person is coerced [to bring the offering if he is remiss in bringing the sacrifice he had promised]. One might think that this means that they should force him against his will [to bring the offering]! Scripture therefore says: "[He shall bring it] willingly (לרצונו)." How is this possible [that on one hand he should be forced, yet on the other, he must bring the offering willingly? The explanation is that] they must coerce him until he says "I am willing."

26. שמות כ"ה:ב'

דבר אל-בני ישראל ויקחו-לי תרומה מאת כל-איש אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ תִקְחוּ אֶת-תְּרוֹמָתִי:

Shemos 25:2

Tell the Israelite people to bring Me gifts; you shall accept gifts for Me from every person whose heart so moves him.